

Ngôn sử

Do Minh Tâm BP 71 giới thiệu

Hắn đem gia đình sang du lịch Paris. Khi hắn vừa tốt nghiệp Cử Nhân Văn Khoa thì miền Nam bị cách mạng đánh cho tơi bời hoa lá làm Mỹ cút, chế độ củ nhào. Cách mạng thành công và mọi người trở thành thất nghiệp, nếu thuộc thành phần chế độ cũ, nghĩa là bọn theo thực dân mới. Hắn may mắn thừa hưởng một miếng đất rất rộng ở ngay ngoại ô Saigon, hắn canh tác miếng đất đó, trồng rau quả, nuôi gà vịt, mở một quán cà phê nhỏ để sống qua ngày. Thì giờ rảnh rỗi hắn nghiên cứu về một môn học mà hắn gọi là môn "ngôn sử".

Hắn nói ngôn sử tiếng Pháp là philologie, tôi chẳng hiểu gì cả. Hắn giải thích đó là môn học nghiên cứu lịch sử, cấu trúc và cách tạo thành của ngôn ngữ. Tôi vẫn mù tịt. Năm 1980, hắn nhờ tôi tìm mỗi bán nhà và đất lấy mười lượng vàng vượt biên. Tôi tìm không ra, và hắn ở lại. Không ngờ như thế mà lại may. Gần đây nhà đất vùn vụt lên giá, hắn bán một phần khu đất và trở thành triệu phú đô la. Hắn bảo tôi :

- Bôn ba không qua thời vận. Mày xông xáo như thế mà cuối cùng lại chẳng ra gì so với tao. Cái nhà mày hơi bị nhỏ đấy. Tao là một sản phẩm của tệ đoan xã hội. Chúng nó ăn, nhiều tiền quá phải mua nhà đất để tẩy, nhờ thế mà tao giàu sụ. Tao bán hơn năm ngàn mét đất được vài ngàn cây, sau khi lịch sự mất vài trăm cây.

- Lịch sự ?

- À, đó là một tiếng mới - hần cười to. Bây giờ người ta không nói là đút lót hay đưa hối lộ nữa, xưa rồi ! Bây giờ người ta nói là "lịch sự". Lịch sự trở thành một động từ. Làm cái gì cũng phải lịch sự mới xong; không biết lịch sự thì không sống được. Tao nhờ một thằng bạn lanh lẹ lịch sự giúp mới bán được miếng đất đấy. Thằng bạn nhờ đó được một trăm cây tiền lùi.

- Tiền lùi ?

- Đó cũng là một từ; mới nữa. "Lùi" có nghĩa là tiền mà kẻ được lịch sự bớt cho, còn gọi là tiền lại quả, cũng một tiếng thời thượng mới. Nó đi năm trăm cây nhưng lùi cho một trăm cây.

Hần tặng vợ tôi một cái túi xách tay Louis Vuitton và nói đó là là một túi mố. Hần giải thích "mố" cũng là tiếng mới xuất hiện, dùng thay cho "thời trang", hay "mốt" trước đây. Hần cho tôi một sơ-mi lụa và nói đó là lụa thực chứ không phải lụa đều.

Tôi hỏi lụa đều là gì thì hần phá lên cười :

- Mày lỗi thời quá rồi.. Bây giờ trong nước người ta không nói là "giả" nữa mà nói là "đều". Hàng đều, bằng đều, rượu đều, thuốc đều.

Tôi sực nhớ ra hần là một nhà ngôn sử, bèn hỏi hần:

- Thế mày nghĩ gì về những từ mới này ?

Hần bỗng trở thành nghiêm trang, trầm mặc một lúc rồi nói :

- Ngôn ngữ của dân tộc nào cũng gắn liền với lịch sử. Cái gì thường trực và lâu dài cũng trở thành ám ảnh rồi đi vào ngôn ngữ. Mày thử xem, ngôn ngữ của nước nào cũng xoay quanh hai từ "có" và "là", être et avoir, to be and to have. Người Việt thì không có gì cả mà cũng chẳng là gì cả, chỉ có cái thân phận nô lệ, bị bóc lột và đối triển miên, vì thế mà động từ căn bản của tiếng Việt là "ăn".

Thắng bại thì gọi là ăn thua, thằng nào thắng thì có ăn, thằng nào thua thì đói; sinh hoạt nghề nghiệp thì gọi là làm ăn, vợ chồng ăn ở, ăn nằm với nhau, nói chuyện là ăn nói, rồi ăn ý, ăn ảnh, ăn khớp... Ngay cả lúc chửi nhau cũng cho ăn cái này cái kia, rửa nhau là đồ ăn mày, ăn nhạt, ăn cấp, ăn giật. Cái gì cũng ăn cả vì đói quanh năm, lúc nào cũng bị miếng ăn ám ảnh. Bây giờ cũng thế, cái gì cũng đều cả. Chúng nó đều, trường thi đều, bằng cấp đều, học đều, quan đi học bổ tục văn hóa nhảy một năm hàng 8-9 lớp, tự dưng có bằng đại học đều, y tá y tở rít trở thành bác sĩ đều ... vì có công lao hạng mã... Còn Bác sĩ học qua trường lớp đẳng hoàng có kiến thức chuyên môn, thì được cho phép làm phụ tá cho quan đốc tờ đều và mọi việc khám bệnh hay mổ xẻ đều do Bác sĩ không đều làm cả, vì đã được bác sĩ đều cho phép, ngoại trừ bà đốc tờ giám đốc bệnh viện Từ Dũ do bọn chế độ xưa để lại là không có bằng cấp đều ...

Hần dừng lại một lúc rồi nói tiếp :

- Nhân loại tiến triển qua các thời kỳ đồ đá, đồ đồng, đồ sắt. Chúng ta còn có thời kỳ đồ đều. Nước mình đang kinh qua thời kỳ đồ đều, để tiến lên thời kỳ đồ thán !!!

Hoa Hạ